

**Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers
redegørelse**

**Anledning: Forelæggelse af dagsordenen for ECOFIN 14.
maj 2013**

Indledning

Jeg forelægger de sager på dagsordenen, som forventes at have udvalget interesse. Jeg har desuden ikke bemærkninger til sagerne om MiFID/MiFIR, klimafinansiering, afrapporteringen fra IMF- og G20-mødet d. 19.-20.april og demografisk statistik.

2: Genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter

Direktivet skal fastsætte et fælles EU27-regelsæt for, hvordan de enkelte lande skal håndtere nødlidende banker og andre kreditinstitutter.

Direktivet har høj prioritet, også fra dansk side. Forslaget handler bl.a. om at udbrede de principper, som vi kender fra Bankpakke III herhjemme, til resten af EU. Det gælder modellen, hvor man kan gennemføre en ordnet afvikling af en nødlidende bank, som minimerer risikoen for finansiel ustabilitet. Det gælder også princippet om, at det ikke er de offentlige finanser – men bankernes ejere og usikrede kreditorer – der som udgangspunkt bærer omkostningerne ved afvikling af en bank.

Det er ikke sikkert, at vi kan nå til enighed om sagen på det kommende ECOFIN.

Der er en række forskelle mellem direktivet og de aktuelle danske regler: For det første omfatter direktivet ikke kun banker, men også realkreditinstitutter, som i Danmark har sit eget regelsæt. Det er imidlertid vurderingen, at de nye EU-regler kan implementeres, så de hidtidige danske principper bevares og understøttes, men suppleres af nye værktøjer.

For det andet giver direktivet ikke kun mulighed for afvikling af nødlidende institutter, men også *genopretning*, således at det nødlidende institut kan leve videre. Princippet er dog i begge tilfælde det samme, at eventuelle omkostninger først og fremmest bæres af instituttets ejere og de investorer, der har indskudt ansvarlig kapital, eller som i øvrigt er usikrede kreditorer i instituttet.

For det tredje er der lagt op til, at det er myndighederne, der træffer beslutning om afvikling eller genopretning af et nødlidende institut, mens det i Danmark er et frivilligt alternativ til en almindelig konkurs. Det kan udgøre en form for ekspropriation, som i givet fald vil skulle kompenseres. Grundprincippet i direktivet er dog under alle omstændigheder, at ingen skal stilles værre, end hvis instituttet som alternativ var gået konkurs. Sker dette alligevel, da er der mulighed for compensation.

Fra dansk side er vi især optaget af at sikre velfungerende værktøjer, der gør det muligt at lade ejere og usikrede kreditorer bære omkostningerne, såkaldt "bail-in" – dvs. det modsatte af "bail-out", hvor skatteyderne betaler. Det er for det første vigtigt, at bail-in ikke omfatter sikrede fordringer, fx særligt dækkede obligationer, som udstedes af institutterne med specifik sikkerhed i konkrete aktiver. Det gælder fx realkreditinstitutternes obligationer. Direktivet lægger da også op til at undtage sådanne obligationer fra bail-in, hvilket vi støtter.

For det andet er det vigtigt, at muligheden for bail-in derudover omfatter mest muligt af institutternes passiver. Hvis et institut i praksis skal kunne afvikles eller genoprettes uden omkostninger for de offentlige finanser, nytter det ikke noget at friholde en lang række passiver fra bail-in, da der så alligevel ikke vil være "noget at tage af" i processen. Det er især hér, vi forventer holdningsforskelle mellem landene på det kommende ECOFIN. De fleste er enige i princippet om bail-in, men de enkelte lande vil gerne i den konkrete situation kunne gøre undtagelser. Jo flere undtagelser, jo mindre brugbart bliver bail-in-instrumentet.

Der er især fokus på indskydere. Alle EU-lande har en indskydergaranti, der dækker indskud op til 100.000 euro.

Afviklingsdirektivet slår fast, at indskud op til denne grænse ikke skal kunne bidrage til en afvikling eller genopretning af en bank. Men der er lande, der mener, at heller ikke indskud over 100.000 euro skal indgå i bail-in. I Danmark kan disse indskud fuldt ud omfattes af bail-in som en integreret del af Bankpakke III, hvilket vi derfor fastholder i forhandlingerne.

Et andet spørgsmål er, om selve indskydergarantiordningen skal gives en særstilling i en afviklingssituation. I Danmark er det med bankpakkerne sådan, at selvom den enkelte indskyder er sikret indskud op til 100.000 euro, så bidrager *indskydergarantiordningen* forholdsmæssigt til omkostningerne ved håndtering af et nødlidende institut. Indskydergarantifonden – som er finansieret af bankerne selv – overtager de ”små” indskyderes krav mod banken, og fonden påføres derfor det samme procentvise tab, som øvrige simple kreditorer. Indskydergarantiordningen kan således risikere at miste penge som led i en afvikling.

Det aktuelle kompromisforslag lægger i stedet op til, at indskydergarantien skal foranstilles de øvrige simple kreditorer i en afvikling, således at de andre kreditorer vil bære en større del af omkostningerne. Det kan i sidste ende afskrække alle øvrige simple kreditorer fra at låne penge til banken men vil ikke give indskyderne større sikkerhed, idet de under alle omstændigheder vil være dækket op til 100.000 euro.

En obligatorisk foranstilling af indskydergarantifonden kan desuden gøre det vanskeligere at anvende Bankpakke III og IV, herunder fx medgiftsordningen, og jeg ser det som et centralt spørgsmål på det kommende ECOFIN at få afklaret denne problemstilling og set på løsninger.

Et andet udestående spørgsmål er kravet om etablering af en national afviklingsfond finansieret af branchen, herunder især spørgsmålet om, hvor mange midler, en sådan fond skal råde over, og i hvilket omfang landene kan samtænke sådanne fonde med de eksisterende indskydergarantier. Svarene på disse spørgsmål må afhænge af, hvordan bail-in-instrumentet kommer til at se ud, da dette alt andet lige har betydning for, hvilke finansieringsbehov der vil kunne opstå som led i en afvikling.

Udover ovenstående indeholder direktivet en række andre elementer, som er fornuftige, og kan støttes fra dansk side, og hvor jeg vil henvise til det oversendte notat. Det gælder fx større fokus på forebyggelse og tidlig indgriben, herunder fx udarbejdelse af genopretnings- og afviklingsplaner for de enkelte institutter. Det gælder også et regelsæt for samarbejdet mellem tilsyns- og afviklingsmyndigheder i forskellige lande vedr. konkrete grænseoverskridende institutter.

Afslutningsvis vil jeg understrege, at forslaget ikke i sig selv har at gøre med det fælles banktilsyn eller den fælles afviklingsmekanisme. Reglerne i direktivet vil dog sætte rammerne for det fælles tilsyns og den fælles afviklingsmekanismes funktion.

11: Forordning om afvikling af handel med værdipapirer og om værdipapircentraler mv.

Kommissionen har fremsat et forslag, som skal sikre forbedring af værdipapirafvikling og indføre fælles EU-regler for værdipapircentraler.

Værdipapircentralers opgaver er generelt at sikre registrering, deponering og afvikling af værdipapirer. Afviklingen sikrer købers betaling for og sælgers levering af handlede værdipapirer.

Der foreslås regler, som skal øge sikkerheden og effektiviteten ved afviklingen af værdipapirhandel. Der foreslås fx et krav om, at udstedte værdipapirer skal kunne udveksles elektronisk. Det foreslås desuden en harmoniseret afviklingsperiode (dvs. perioden fra aftaleindgåelse til afvikling af en handel) på to dage efter handelsdagen (såkaldt T+2).

Værdipapircentralers kerneaktiviteter (registrering, administration og afvikling af værdipapirer) defineres i forslaget. Det foreslås derudover, at en værdipapircentral kan udøve aktiviteter som supplement til kerneaktiviteterne, fx bankvirksomhed indenfor nærmere beskrevne rammer og forvaltning af værdipapirkonti. Den danske model, hvor hver enkelt investor har sin egen konto i en værdipapircentral – såkaldt enkeltinvestorkonto - vil også være muligt indenfor rammerne af forslaget.

Forslaget indeholder desuden regler, som sætter rammer for en værdipapircentralers mulige outsourcing af serviceydelser til en tredjepart, fx driften af it-systemer. Forordningen vil indebære en betydelig udvidelse af regelsættet og mere detaljerede regler for driften af en værdipapircentral i Danmark (VP Securities A/S er eneste værdipapircentral i Danmark).

Sagen er ikke på det kommende ECOFIN, men jeg forelægger den nu, da formandskabet arbejder på at afslutte den snarest. Der er fortsat udeståender, fx om og under hvilke betingelser værdipapircentraler skal kunne bedrive bankvirksomhed.

Regeringen støtter generelt kompromisforslaget.

Regeringen lægger vægt på, at det nationalt fortsat skal være muligt for markedsdeltagerne at have konti i en værdipapircentral på enkeltinvestorniveau, således at det eksisterende system i Danmark kan bevares. Regeringen er tilfreds med, at dette kan rummes i formandskabets kompromisforslag.

Regeringen vil desuden arbejde for, at der fastsættes regler om en værdipapircentrals outsourcing af opgaver til tredjepart, som fortsat muliggør, at visse af værdipapircentralers funktioner kan deles mellem en værdipapircentral og tredjeparter, fx enbank. Vi støtter det almindeligt gældende princip om, at ansvaret ikke kan outsources. Men vi lægger samtidig vægt på, at ansvaret i visse tilfælde kan deles mellem værdipapircentraler og fx en bank, som vi kender det i Danmark. Der arbejdes fortsat med disse spørgsmål.

7: Makroubalanceproceduren

Kommissionen har den 10. april offentliggjort dybdegående analyser af makroøkonomiske ubalancer i 13 lande, heriblandt Danmark. Kommissionen vurderer igen i år, at Danmark ikke er påvirket af alvorlige ubalancer men har udfordringer med en svækket konkurrenceevne og høj gæld i de private husholdninger.

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om analyserne. Konklusionerne ventes at udtrykke støtte til analyserne og notere sig Kommissionens vurdering af, at Spanien og Slovenien er påvirket af alvorlige – såkaldt uforholdsmæssigt store – ubalancer.

Kommissionen vil sidst i maj komme med forslag til opfølgning på de dybdegående analyser. Man vil muligvis stille forslag om egentlige henstillinger til Spanien og Slovenien om at korrigere ubalancer. Kommissionen vil dog først vurdere landenes stabilitetsprogrammer og nationale reformprogrammer. Hvis programmerne vurderes at adressere ubalancerne i tilstrækkelig grad, vil man evt. undlade forslag om egentlige henstillinger.

Regeringen støtter udkastet til rådskonklusioner. Regeringen noterer sig, at Kommissionens anbefalinger til Danmark er i tråd med regeringens igangværende arbejde med at styrke dansk konkurrenceevne og stabiliteten på boligmarkedet i Danmark.

8: Styrkelse af ØMU'en

Der er igen lagt op til en drøftelse af ØMU'en. Det drejer sig om de fire konkrete idéer om 1) forhåndskoordineret af reformer, 2) reformkontrakter, 3) en solidaritetsmekanisme, og 4) den sociale dimension af ØMU'en. Der er lagt op til en kort status på det kommende DER d. 22. maj, men ellers er sigtepunktet DER i juni.

Kommissionen har i marts fremlagt to meddelelser om sagen, som mest har karakter af konsultationsdokumenter. Der skitseres ikke præcise forslag, udover de idéer som Kommissionen allerede præsenterede i sit "blueprint" om ØMU'en i efteråret.

Det er aktuelt uklart, hvad der vil være støtte til på DER i juni. Der er fortsat holdningsforskelle, særligt vedr. reformkontrakter og solidaritetsmekanismer. Hvordan skal instrumenterne designes og hvad skal de indeholde? Hvad skal en solidaritetsmekanisme finansiere og i givet fald hvordan? Indtrykket er, at efterspørgslen efter nye omfattende tiltag er aftaget siden DER i december. Der synes at være kommet større fokus på, at vi først bør se nærmere på, hvor der reelt kan være behov for yderligere at styrke det økonomiske samarbejde, før man vedtager nye tiltag.

Fra dansk side indgår vi konstruktivt i drøftelserne og lægger vægt på, at eventuelle nye tiltag supplerer og er konsistente med de styrkelser af samarbejdet, der allerede er vedtaget. Det er vigtigt, at alle EU-lande, der ønsker det, kan deltage i nye tiltag. Vi må konkret vurdere, hvad det måtte være relevant for Danmark at deltage i, i takt med at det bliver mere klart, hvilke initiativer der kan blive tale om.